

Duration: 3 Hrs.

A312NPS-I

Marks:- 100

- Note:- 1) All questions are compulsory
 2) All questions carry equal marks
 3) Figures to the right indicate maximum marks.

- Q-1 Attempt any one of the following question. 20
 a. Explain the Philosophical background of the Indian constitution?
 OR
 b. Explain the features of the Indian constitution?
- Q-2 Attempt any one of the following question. 20
 a. Discuss the right to freedom & The right to personal liberty?
 OR
 b. Explain the need & utility of Directive Principles of state policy?
- Q-3 Attempt any one of the following question. 20
 a. Explain the structure of Indian parliament?
 OR
 b. Mention the jurisdiction and powers of the supreme court of India
- Q-4 Attempt any one of the following question. 20
 a. Explain the Legislative & Financial powers of the president of India.
 OR
 b. Explain the role of local governing bodies in India?
- Q-5 Attempt any two of the following question. 20
 a. Explain the structure & functions of Rajyasabha.
 b. Explain qualifications for the post of the president the procedure followed for election & impeachment?
 c. Comment on fundamental rights in India?

*****

- सुचना — १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत
२. उजवी कडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात

प्रश्न १. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा.

अ. भारतीय राज्यघटनेच्या सरनाम्याचे तत्त्वज्ञान स्पष्ट करा.

२०

किंवा

ब. भारतीय राज्यघटनेची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा.

अ. स्वातंत्र्याचा हक्क व वैयक्तिक स्वातंत्र्याचा हक्क यावर चर्चा करा.

२०

किंवा

ब. राज्याच्या धोरणासंबंधीच्या मार्गदर्शक तत्वांची गरज आणि उपयोगिता स्पष्ट करा.

प्रश्न ३. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा.

अ. भारतीय संसदेची रचना थोडक्यात स्पष्ट करा?

२०

किंवा

ब. भारतातील सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार क्षेत्र व कार्ये निर्देशित करा?

प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणतेही एक प्रश्न सोडवा.

अ. भारताच्या राष्ट्रतीचे कायदेविषयक व आर्थिक अधिकार स्पष्ट करा?

२०

किंवा

ब. भारतातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांची भूमिका स्पष्ट करा?

प्रश्न ५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

अ. राज्यसभेची रचना व कार्ये थोडक्यात स्पष्ट करा?

२०

ब. राष्ट्रपतीच्या पदाची पात्रता, निवड प्रक्रिया आणि बडतर्फी स्पष्ट करा?

क. भारतीय मूलभूत हक्कांवर टीप लिहा.

*****